

در ساده ترین حالت $m=2$ روش را توصیف می کنیم :

Two stages - Two order
Runge-Kutta method

روش رانگ - کوتا ۲ مرحله ای و از مرتبه دوم :

$$K_1 = h f(t_n, y_n)$$

$$K_2 = h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{21} K_1)$$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 K_1 + w_2 K_2$$

$$c_2 = a_{21} \quad \text{با شرط}$$

برای تعیین پارامترهای مجهول c_2, a_{21}, w_1, w_2 سبب تیلور $y(t_{n+1})$ را بصورت زیر در نظر می گیریم :

$$y(t_{n+1}) = y(t_n) + (t_{n+1} - t_n) y'(t_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)^2}{2!} y''(t_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)^3}{3!} y'''(t_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)^4}{4!} y^{(4)}(t_n) + \dots$$

$$y(t_{n+1}) = y(t_n) + h y'(t_n) + \frac{h^2}{2!} y''(t_n) + \frac{h^3}{3!} y'''(t_n) + \frac{h^4}{4!} y^{(4)}(t_n) + \dots$$

$$y'(t_n) = f(t_n, y_n) = f$$

$$y''(t_n) = \frac{d}{dt} f(t_n, y_n) = f_t(t_n, y_n) + f_y(t_n, y_n) f(t_n, y_n) = f_t + f_y f$$

$$y'''(t_n) = \frac{d}{dt} (f_t + f_y f) = (f_{tt} + f_{ty} f) + (f_{yt} f + f_{yy} f^2)$$

$$(f_t + f_y f) f_y = f_{ty} f + f_{yy} f^2 + f_t f_y + f_y^2 f$$

⋮

با جایگزینی در (۱) داریم :

$$y(t_{n+1}) = y(t_n) + h f + \frac{h^2}{2!} (f_t + f_y f) + \frac{h^3}{3!} (f_{tt} + 2 f_{ty} f + f_{yy} f^2 + f_t f_y + f_y^2 f) + \dots$$

(۲)

+ ...

(۱۱)

اکنون از بسط تیلور تابع k_1 و k_2 استفاده می‌کنیم:

$$k_1 = h f \quad (3)$$

$$k_2 = h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{21} k_1) = h [f(t_n, y_n) + (t_{n+1} - t_n) f_t + (y_n + a_{21} k_1 - y_n) f_y(t_n, y_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)^2}{2!} f_{tt}(t_n, y_n) + \frac{(y_n + a_{21} k_1 - y_n)^2}{2!} f_{yy}(t_n, y_n) + \frac{(y_n + a_{21} k_1 - y_n)(t_{n+1} - t_n)}{2!} f_{ty}(t_n, y_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)(y_n + a_{21} k_1 - y_n)}{2!} f_{ty}(t_n, y_n) + \frac{(t_{n+1} - t_n)^3}{3!} f_{ttt}(t_n, y_n) + \dots]$$

$$k_2 = h f + c_2 h^2 f_t + a_{21} h^2 f_y f_t + \frac{c_2^2 h^3}{2} f_{tt} + a_{21}^2 \frac{h^3}{2} f^2 f_{yy} + a_{21} c_2 h^3 f_t f_{ty} + \frac{c_2^3 h^4}{6} f_{ttt} + \dots$$

با مقایسه بین (3) و (4) $\Rightarrow$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 k_1 + w_2 k_2$$

$$y_{n+1} = y_n + h w_1 f + w_2 [h f + c_2 h^2 f_t + a_{21} h^2 f_y f_t + \frac{c_2^2 h^3}{2} f_{tt} + a_{21}^2 \frac{h^3}{2} f^2 f_{yy} + a_{21} c_2 h^3 f_t f_{ty} + \frac{c_2^3 h^4}{6} f_{ttt} + \dots]$$

$$y_{n+1} = y_n + h (w_1 + w_2) f + h^2 w_2 c_2 (f_t + f f_y) + w_2 c_2^2 \frac{h^3}{2} [f_{tt} + f^2 f_{yy} + 2 f_{ty} f] + c_2^3 h^4 f_{ttt} + \dots$$

$$\begin{cases} w_1 + w_2 = 1 \\ c_2 w_2 = \frac{1}{2} \\ a_{21} = c_2 \end{cases}$$

بقایم (5) و (6) داریم؟

که یک دستگاه 3 معادله 3 مجهول است.

با دادن یک مقدار اختیاری به یکی از آنها روشهای مختلف لانگ - کونا کسل می‌شود

انواع مختلف روش رانگ - کونکای ۲ مرحله ای :

$$\begin{cases} w_1 = w_2 = \frac{1}{2} \\ c_2 = a_{21} = 1 \end{cases}$$

روش اولتر-کوش Euler-cauchy
 یا هیون Hane
 یا اولتر شریفه Advanced Euler

$$\begin{cases} c_2 = a_{21} = \frac{1}{2} \\ w_2 = 1, w_1 = 0 \end{cases}$$

اولتر اصلاح کنده Improved Euler

$$\begin{cases} c_2 = \frac{2}{3} = a_{21} \\ w_1 = \frac{1}{4}, w_2 = \frac{3}{4} \end{cases} ?$$

Euler روش اولتر
 optimal روش هیون

مقادیر فوق را در جدول تحت عنوان جدول بومر Butcher Tableae قرار دهید

	w_1	w_2
c_2	a_{21}	

	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
	1	1

Hane

	0	1
$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	

Improved Euler

	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$
$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	

c_1	a_{11}	a_{12}	$\dots$	a_{1m}
c_2	a_{21}	a_{22}	$\dots$	a_{2m}
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$
c_m	a_{m1}	a_{m2}	$\dots$	a_{mm}

جدول بومر در حالت کلی :

تصیل خطا : اگر تعریف کنیم (رابطه (۲) و (۵)) :

$$T_n = y(t_{n+1}) - y_{n+1} = y(t_n) + hf + \frac{h^2}{2!} (F_{tt} + F_{yy}F) + \frac{h^3}{3!} (F_{ttt} + \dots + F_{yy}F) - [y(t_n) + hf + \frac{h^2}{2} (F_{tt} + F_{yy}F) + \frac{h^3}{6} c_2 (F_{ttt} + \dots)] + \dots$$

$$T_n = \frac{h^3}{12} (2F_{ttt} - 3c_2 F_{ttt} + \dots) + \dots \quad (6)$$

$$T_n = O(h^3) \Rightarrow \left(\frac{T_n}{h}\right) = O(h^2) \quad P=2 \text{ روش هیون}$$

برای کاهش نایم T_n ، می توان $c_2 = c_3 = 0$ انتخاب نمود. در این صورت
 به همین ترتیب $c_2 = \frac{2}{3}$ ، $w_1 = \frac{1}{3}$ و $w_2 = \frac{2}{3}$ و $a_{21} = \frac{2}{3}$ به همین
 دلیل روش را بهینه یا optimal می گویند.

روش رانگ - کوکاسی ۳ مرحله ای از مرتبه سوم؟

$$K_1 = h F(t_n, y_n)$$

$$K_2 = h F(t_n + c_2 h, y_n + a_{21} K_1)$$

$$K_3 = h F(t_n + c_3 h, y_n + a_{31} K_1 + a_{32} K_2)$$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 K_1 + w_2 K_2 + w_3 K_3$$

$$c_2 = a_{21}$$

$$c_3 = a_{31} + a_{32}$$

با تکرار

همانند بخش قبل، ربط تیلور $y(t_{n+1})$ را با ربط تیلور y که در آن K_1 و K_3 و K_2 سبک داده شده اند تعریف می کنیم. در این صورت:

$$\begin{cases} w_1 + w_2 + w_3 = 1 \\ c_2 a_{32} w_3 = \frac{1}{6} \\ c_2^2 w_2 + c_3^2 w_3 = \frac{1}{6} \\ c_2 w_2 + c_3 w_3 = \frac{1}{6} \\ c_2 = a_{21} \\ c_3 = a_{31} + a_{32} \end{cases}$$

که سه معادله یا ۸ مجهول است.
 با انتخاب دو مقدار اختیاری
 بقیه آنها بدست می آید.

$$\left(\frac{T_n}{h}\right) = O(h^3)$$

رتبه روش $P=3$

c	c_s	a_{p1}	a_{p2}	a_{p3}	w_1	w_2	w_3	
$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	0	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{8}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{3}{8}$	Nyström method
$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{3}{9}$	$\frac{4}{9}$	Nearly optimal
$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	-1	2	$\frac{1}{6}$	$\frac{4}{6}$	$\frac{1}{6}$	classical
$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	0	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{4}$	0	$\frac{3}{4}$	هیون

روش رانگ - کوتای مرتبه چهارم را نیز چهار مرحله است به همین ترتیب تولید کنیم.

همکاران روش رانگ - کوتا: برای اثبات همکاران روش باید نشان دهیم:

(۱) روش سازگار است.

(۲) روش مستقیم است.

برای نمونه روش رانگ - کوتا ۲ مرحله ای را بصورت زیر در نظر بگیریم:

$$\begin{cases} k_1 = h f(t_n, y_n) \\ k_2 = h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{p2} k_1) \\ y_{n+1} = y_n + w_1 k_1 + w_2 k_2 \end{cases} \quad \begin{cases} w_1 + w_2 = 1 \\ c_2 w_2 = \frac{1}{2} \\ c_2 = a_{p2} \end{cases} \quad \text{باید ارضا}$$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 h f(t_n, y_n) + w_2 h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{p2} k_1)$$

$$y_{n+1} = y_n + h [w_1 f(t_n, y_n) + w_2 f(t_n + c_2 h, y_n + a_{p2} k_1)]$$

$$\Phi(t_n, y_n, h)$$

$$\Phi(t_n, y_n, 0) = f(t_n, y_n)$$

برای سازگاری نشان دهیم:

$$\Phi(t_n, y_n, 0) = w_1 f(t_n, y_n) + w_2 f(t_n + 0, y_n + 0) = (w_1 + w_2) f = f$$

پس روش سازگار است.

(۲) برای منظم بودن روش توم می گوییم:

(الف) تابع $\Phi(t_n, y_n, h)$ ترتیب خطی از Φ است. شرط وجود و یکتایی جواب معادله دیفرانسیل $y'(t) = f(t, y(t))$ ایجاب می کند که f پیوسته باشد. چون Φ بر حسب تابع پیوسته f نوشته شده، پس پیوسته است. (روی توار $y \in \mathbb{R}$ و $t \in [t_0, b]$ و $h \in (0, h_0)$)

(ب) تابع Φ در شرط سبب نسبت به δ صحت می کند، زیرا:

$$|\Phi(t, \delta_1, h) - \Phi(t, \delta_2, h)| = |w_1 f(t, \delta_1) + w_2 f(t + \zeta_1 h, \delta_1 + \alpha_{\zeta_1}^{(1)} k_1^{(1)}) - w_1 f(t, \delta_2) - w_2 f(t + \zeta_2 h, \delta_2 + \alpha_{\zeta_2}^{(2)} k_2^{(2)})|$$

که در آن $k_1^{(1)} = h f(t_n, y_n)$ و $k_2^{(2)} = h f(t_n, y_n)$

$$\begin{aligned} & |\Phi(t, \delta_1, h) - \Phi(t, \delta_2, h)| \leq |w_1| |f(t, \delta_1) - f(t, \delta_2)| \\ & + |w_2| |f(t + \zeta_1 h, \delta_1 + \alpha_{\zeta_1}^{(1)} k_1^{(1)}) - f(t + \zeta_2 h, \delta_2 + \alpha_{\zeta_2}^{(2)} k_2^{(2)})| \\ & \leq |w_1| L |\delta_1 - \delta_2| + |w_2| L |\delta_1 + \alpha_{\zeta_1}^{(1)} k_1^{(1)} - \delta_2 + \alpha_{\zeta_2}^{(2)} k_2^{(2)}| \\ & \leq |w_1| L |\delta_1 - \delta_2| + |w_2| L [|\delta_1 - \delta_2| + |\alpha_{\zeta_1}^{(1)}| |k_1^{(1)} - k_2^{(2)}|] \\ & |w_1| L |\delta_1 - \delta_2| + |w_2| L |\delta_1 - \delta_2| + |\alpha_{\zeta_1}^{(1)}| h |\delta_1 - \delta_2| L \\ & = \underbrace{[|w_1| + |w_2| + h |\alpha_{\zeta_1}^{(1)}|]}_{L^*} L |\delta_1 - \delta_2| = L^* |\delta_1 - \delta_2| \end{aligned}$$

که در روابط فوق از سبب شش بودن f استفاده نمودیم و ثابت کردیم Φ سبب شست است.

بنابراین روش منظم است.

منظم بودن و سازگاری بودن روش، بنابراین روش را گمان می کردیم.

روش رانگ-کونای منتهی ۱

در حالت کلی یک روش رانگ-کونای منتهی را بصورت زیر توصیف می‌کنیم:

$$K_1 = h f(t_n + c_1 h, y_n + a_{11} K_1 + a_{12} K_2 + \dots + a_{1m} K_m)$$

$$K_2 = h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{21} K_1 + a_{22} K_2 + \dots + a_{2m} K_m)$$

$$\vdots$$

$$K_m = h f(t_n + c_m h, y_n + a_{m1} K_1 + a_{m2} K_2 + \dots + a_{mm} K_m)$$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 K_1 + w_2 K_2 + \dots + w_m K_m$$

پس در اینجا

$$c_1 = a_{11} + a_{12} + \dots + a_{1m}$$

$$c_2 = a_{21} + a_{22} + \dots + a_{2m}$$

$\vdots$

$$c_m = a_{m1} + a_{m2} + \dots + a_{mm}$$

هدف تعیین پارامترهای $\{c_i\}$ و $\{w_i\}$ و $\{a_{ij}\}$ برای تعیین این پارامترها و
 $m=1, \dots, m$ $i=1, \dots, m$ $j=1, \dots, m$

y_{n+1} تا جایی که منطبق بر $y(t_{n+1})$ باشد. برای تعیین این پارامترها و

توصیف روش رانگ-کونای منتهی در مورد این العبودت زیر در نظر بگیرید:

روش رانگ-کونای منتهی با $m=2$ ؟

$$K_1 = h f(t_n + c_1 h, y_n + a_{11} K_1 + a_{12} K_2)$$

$$K_2 = h f(t_n + c_2 h, y_n + a_{21} K_1 + a_{22} K_2)$$

$$y_{n+1} = y_n + w_1 K_1 + w_2 K_2$$

$$\begin{cases} c_1 = a_{11} + a_{12} \\ c_2 = a_{21} + a_{22} \end{cases}$$

پس در اینجا

$$\begin{cases} c_1 = a_{11} + a_{12} \\ c_2 = a_{21} + a_{22} \end{cases}$$

نسبت تیلور تابع $y(t)$ را همانند قبل یادآوری می‌کنیم:

$$y(t_{n+1}) = y(t_n) + h y'(t_n) + \frac{h^2}{2!} y''(t_n) + \frac{h^3}{3!} y'''(t_n) + \frac{h^4}{4!} y^{(4)}(t_n) + \dots$$

$$y'(t_n) = F(t_n, y_n) = F$$

نوعی می‌شیم:

$$y''(t_n) = F_t + F_y F = DF$$

$$y'''(t_n) = F_{tt} + 2F_{ty}F + F_{yy}F^2 + F_y(F_t + F_y F) \\ = D^2 F + F_y D F$$

$$y^{(4)}(t_n) = D^3 F + F_y D^2 F + 3 D F D F_y + F_y^2 D F$$

نسبت تیلور k_1 و k_2 را بصورت زیر در نظر می‌گیریم:

$$k_0 = h F(t_n + c_1 h, y_n + a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2) =$$

$$= h \left[F + c_1 h F_t + (a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2) F_y + \frac{c_1^2 h^2}{2!} F_{tt} + \right.$$

$$\left. \frac{(a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2)^2}{2!} F_{yy} + c_1 h (a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2) F_{ty} + \right.$$

$$\left. \frac{c_1^3 h^3}{3!} F_{ttt} + \frac{(a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2)^3}{3!} F_{yyy} + \frac{3 c_1^2 h^2 (a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2) F_{tty}}{3!} \right.$$

$$\left. + \frac{3 c_1 h (a_{y1} k_1 + a_{y2} k_2)^2}{3!} F_{yyt} + \dots \right.$$

دلیل اینکه تابع k_1 و k_2 در مابین رابطه فوق ظاهر شده و تعیین آن مشکل است، تعریف می‌شیم:

$$k_0 = h A_0 + h^2 B_0 + h^3 C_0 + h^4 D_0 + \dots$$

در رابطه فوق k_1 را مقادیر می‌دهیم:

$$\begin{aligned}
 hA_0 + h^2 B_0 + h^3 C_0 + h^4 D_0 + \dots &= hF + h^2 C_0 F_t + \\
 h a_{y1} (hA_1 + h^2 B_1 + h^3 C_1 + h^4 D_1 + \dots) &+ h a_{y2} (hA_2 + h^2 B_2 + \\
 h^3 C_2 + h^4 D_2 + \dots) F_y &+ \frac{e_i^2 h^2}{\gamma} F_{tt} + \frac{h a_{y1}^2}{\gamma} (hA_1 + h^2 B_1 + \\
 h^3 C_1 + h^4 D_1 + \dots) &+ h a_{y2}^2 (hA_2 + h^2 B_2 + h^3 C_2 + h^4 D_2 + \dots) F_{yy} \\
 + \gamma h a_{y1} a_{y2} (hA_1 + h^2 B_1 + h^3 C_1 + h^4 D_1 + \dots) &(hA_2 + h^2 B_2 + \\
 h^3 C_2 + h^4 D_2 + \dots) F_{yy} &+ \frac{e_i h^2 a_{y1}}{\gamma} (hA_1 + h^2 B_1 + h^3 C_1 + h^4 D_1 + \dots) \\
 + e_i h^2 a_{y2} F_{yy} (hA_2 + h^2 B_2 + h^3 C_2 + h^4 D_2 + \dots) &+ \frac{e_i^3 h^3}{\gamma} F_{ttt} + \\
 \dots
 \end{aligned}$$

باقیوں میں اسی طرح:

$$A_0 = F$$

$$\begin{aligned}
 B_0 &= e_i F_t + (a_{y1} A_1 + a_{y2} A_2) F_y = e_i F_t + (a_{y1} + a_{y2}) F_y \\
 &= e_i (F_t + F_y) \\
 &= e_i DF
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 C_0 &= (a_{y1} B_1 + a_{y2} B_2) F_y + \frac{1}{\gamma} e_i^2 F_{tt} + e_i (a_{y1} A_1 + a_{y2} A_2) F_{yy} \\
 &+ \frac{1}{\gamma} (a_{y1} A_1 + a_{y2} A_2)^2 F_{yy}
 \end{aligned}$$

$$C_0 = (a_{y1} C_1 + a_{y2} C_2) F_y DF + \frac{1}{\gamma} e_i^2 D^2 F$$

اسی طرح

$$D_0 = [a_{y1} (a_{y1} C_1 + a_{y2} C_2) + a_{y2} (a_{y1} C_1 + a_{y2} C_2)] F_y D^2 F + \dots$$

باقیوں میں اسی طرح، لہذا ہم کہیں سہرا